

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ
Γ' ΤΑΞΗ | ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ | ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΟΜΑΔΑ Α

A1 Στις παρακάτω προτάσεις, από (α) μέχρι και (ε), να γράψετε στην κόλλα σας τον γράμμα της καθεμιάς και δίπλα του τη λέξη **ΣΩΣΤΟ**, αν η πρόταση είναι σωστή ή τη λέξη **ΛΑΘΟΣ**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

(α) Στην αρχαιότητα δεν υπήρχε διάκριση των Κοινωνικών Επιστημών μεταξύ τους, αλλά ένας συνδυασμός κοινωνικών, πολιτικών και ηθικών θεωρήσεων για την ατομική και τη συλλογική ζωή. **ΣΩΣΤΟ** (σελίδα 26)

(β) Ο προτεσταντισμός υποστηρίζει το αλάθητο του ποντίφικα, το οποίο ελέγχει την ατομική και συλλογική ζωή των ανθρώπων. **ΛΑΘΟΣ** (σελίδα 28)

(γ) Σύμφωνα με τον Κένυς για να υπάρξει πλήρης απασχόληση, χρειάζεται να παρέμβει η κυβέρνηση στο παιχνίδι της ελεύθερης οικονομίας. **ΣΩΣΤΟ** (σελίδα 86)

(δ) Η έννοια της «φυσικής κατάστασης» περιγράφεται με τον ίδιο τρόπο από τους Χομπς και Λοκ. **ΛΑΘΟΣ** (σελίδες 68 & 70)

(ε) Με την Ψυχανάλυση το άτομο μπορεί να ελέγξει τον εαυτό του το ίδιο και όχι οι ασυνείδητες παρορμήσεις και εντολές των άλλων. **ΣΩΣΤΟ** (σελίδα 108)

Μονάδες 15

Στις παρακάτω προτάσεις **A2** και **A3**, να γράψετε στην κόλλα σας τον αριθμό της πρότασης και δίπλα του το γράμμα που αντιστοιχεί στη σωστή απάντηση.

A2 Σύμφωνα με τον Συμπεριφορισμό του Γουότσον, η συμπεριφορά αναλύεται με βάση δυο όρους:

(α) ερέθισμα – αντίδραση (σελίδα 105)

(β) αντίδραση – αποτέλεσμα

(γ) ερέθισμα – πλάνη

(δ) αντίδραση – πλάνη

Μονάδες 5

A3 Υπήρξε εκπρόσωπος της ουτοπικής σκέψης:

(α) Αριστοτέλης

(β) **Βάκων** (σελίδα 30)

(γ) Γαλιλαίος

(δ) Μακιαβέλλι

Μονάδες 5

Δώστε σύντομες απαντήσεις στα θέματα **A4 (α)** και **(β)**.

A4α) Τι είδους πειράματα εφάρμοξε ο Βουντ στο περίφημο εργαστήριό του; (σελίδα 104)

Ο Βουντ εφάρμοξε πειράματα για τη μελέτη των αισθήσεων (όπως, για παράδειγμα, σχετικά με την όραση, μελετούσαν τη διάκριση χρωμάτων, την οπτική αντίθεση, τις οπτικές πλάνες, κ.ά.), της αντίληψης, των αντιδράσεων απέναντι σε ποικίλα ερεθίσματα, του συνειρμού, κ.ά. Ο παρατηρούμενος, συνήθως εκπαιδευμένος και εξασκημένος, συμμετείχε στο πείραμα παρατηρώντας ο ίδιος τον εαυτό του και προσπαθούσε να διατυπώσει με ακρίβεια τις αντιδράσεις του.

A4β) Ποια στοιχεία της ανθρώπινης συμπεριφοράς κατά τον Μακιαβέλλι καταδεικνύουν την αναγκαιότητα μιας ισχυρής εξουσίας για την ύπαρξη κράτους; (σελίδα 31)

Με βάση τις ψυχολογικές παρατηρήσεις για την οκνηρία, την αυθάδεια, την έπαρση, τη δειλία, την αμέλεια που διέπουν την ανθρώπινη συμπεριφορά, ο Μακιαβέλλι καταδεικνύει την αναγκαιότητα της ισχυρής εξουσίας για την ύπαρξη του κράτους.

Μονάδες 12

ΟΜΑΔΑ Β

Να αναπτύξετε τα παρακάτω θέματα.

B1α) Ποιος είναι ο ρόλος του κράτους σε μια «ουτοπική πολιτεία»; (σελίδα 31)

Το κράτος, στη θεωρία αυτή, εξασφαλίζει την εργασία των πολιτών, ορίζει και θεσπίζει την απονομή της δικαιοσύνης, για να τους προστατεύει από την αυθαιρεσία και την εκμετάλλευση σε οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό επίπεδο, αναλαμβάνει την παιδεία τους και διασφαλίζει τον ελεύθερο χρόνο τους για μια τερπνή ατομική και κοινωνική ζωή.

Μονάδες 12

B1β) Στη θεωρία του Διεθνούς Εμπορίου ο Ρικάρντο διατύπωσε τον νόμο του Συγκριτικού Πλεονεκτήματος. Να δώσετε ένα παράδειγμα για τον τρόπο που αναπτύσσονται οι εμπορικές σχέσεις μεταξύ δύο χωρών Α και Β σχετικά με τον νόμο αυτό. (σελίδα 83)

Αν, για παράδειγμα, δύο χώρες Α και Β παράγουν δύο αγαθά, λόγου χάρη ρούχα και κρασί, θα αναπτύξουν εμπορικές σχέσεις μεταξύ τους εφόσον υπάρχουν διαφορές ως προς το κόστος των προϊόντων αυτών. Αν δηλαδή η χώρα Α έχει συγκριτικό πλεονέκτημα στην παραγωγή του προϊόντος Α, το κρασί είναι φθηνότερο στην Α και τα ρούχα στη Β, και, αντιστρόφως, τα ρούχα είναι ακριβότερα στην Α και το κρασί στη Β, τότε θα εξειδικευτεί καθεμιά στην παραγωγή του προϊόντος στο οποίο διαθέτει συγκριτικό πλεονέκτημα και οι συναλλαγές τους θα είναι αμοιβαία επωφελείς.

Μονάδες 13

B2α) Ο Φρόυντ στη θεωρία του παρουσιάζει τον ψυχισμό να δομείται σε τρία επίπεδα. Ποια είναι τα επίπεδα αυτά και πως καθορίζουν την προσωπικότητα του ανθρώπου; (σελίδες 107-108)

Το πρώτο επίπεδο είναι το «εκείνο» (id). Ποικίλα ένστικτα και ορμέμφυτα ενυπάρχουν σε αυτή την περιοχή, η οποία λειτουργεί σύμφωνα με την αρχή της ηδονής, μας παρωθεί δηλαδή να ενεργούμε κατά τρόπο σύμφωνο με τις επιθυμίες μας.

Το δεύτερο επίπεδο είναι το υπερεγώ (superego) και σχηματίζεται κατά την επαφή μας με τον πολιτισμό, ενσωματώνει τους γονείς και τις αντιλήψεις τους, τις απαγορεύσεις και τις εντολές των άλλων ανθρώπων που παίζουν σημαντικό ρόλο στη ζωή μας. Τη δράση του υπερεγώ συνήθως δεν την έχουμε συνειδητοποιήσει και δεν την ελέγχουμε.

Ανάμεσα στις δύο αυτές περιοχές τοποθετείται το τρίτο επίπεδο, το εγώ (ego). Το εγώ λειτουργεί σύμφωνα με την αρχή της πραγματικότητας, επιχειρεί δηλαδή να υπηρετήσει τις επιθυμίες του ατόμου, αλλά κατά έναν ορθολογικό τρόπο και συμβιβάζοντάς τις με τις κοινωνικές εντολές τις οποίες περιέχει το υπερεγώ. Το εγώ αποτελεί ένα μηχανισμό άμυνας απέναντι στις πιέσεις του «υπερεγώ» και του «εκείνο».

Μονάδες 12

B2β) Να συγκρίνετε το «κοινωνικό συμβόλαιο» του Λοκ σε σχέση με αυτό που υποστήριξε ο Χομπς.

Ως προς το κοινωνικό συμβόλαιο, ο Λοκ δέχεται, όπως και ο Χομπς, ότι οι άνθρωποι, εισερχόμενοι στην πολιτική κοινωνία, παραδίδουν όλα τους τα φυσικά δικαιώματα. Με το συμβόλαιο συνένωσης το οποίο συνάπτουν αναμεταξύ τους, αναλαμβάνουν την

υποχρέωση να υποτάσσονται στην πλειοψηφία. Με την ψήφο της πλειοψηφίας αυτή η πρωτογενής δημοκρατία μπορεί να συνεχίσει ή να μετατραπεί σε άλλη πολιτειακή μορφή. Ο Λοκ, σε αντίθεση με τον Χομπς, υποστηρίζει ότι η πλειοψηφία όχι μόνο τοποθετεί την ανώτατη Αρχή, αλλά διατηρεί «την εξουσία να την απομακρύνει ή να τη μεταβάλλει, δηλαδή διατηρεί το δικαίωμα να επαναστατεί». Αυτό όμως δε σημαίνει ότι το άτομο δεν οφείλει να υποτάσσεται στην κοινωνία. Ο Λοκ θεωρούσε ότι η δύναμη της πλειοψηφίας περιόριζε μια αυθαίρετη ή τυραννική κυβέρνηση, όχι ότι μπορούσε να διοικεί στη θέση αυτής.

Μονάδες 13